

یاد بود هفتد همین سالگرد قتل های زنجیره ای

هفته سال از قتل های پی در پی دگراندیشان در ایران که به "قتل های زنجیره ای" شناخته شده است میگذرد، ولی علی رغم گذشت زمان خاطره غم انگیزه این قتلها هنوز در خاطره ها و وجدان بیدار جامعه زنده است.

روز یکشنبه اول آذر ماه 1377 ساعت 5 بعد از ظهر خبری شهر را بهت زده کرد: داریوش فروهر یکی از قدیمی ترین چهره های ملی به همراه همسرش پروانه فروهر به ضرب کارد در خانه شان به طرز فجیعی کشته شدند... گنجی درد ناکی شهر را فرا گرفت. جامعه ایران، هنوز از شوک خبر ترور فروهرها بیرون نیامده بود که خبر مفقود شدن محمد مختاری و محمد جعفر پوپنده، دو عضو سرشناس هیات دبیران کانون نویسندگان ایران، مردم را بیش از پیش نگران و بهت زده کرد.

پنجم آذر ماه، خبر رسید که پیکر بیجان مجید شریف، مترجم و فعال سیاسی که پس از سال ها به ایران باز گشته بود در پزشکی قانونی شناسائی شده است.

دوازدهم آذر ماه، اعلام شد محمد مختاری شاعر و نویسنده که از منزل خارج شده بود دیگر باز نگشته است. جسد مختاری، در بیابان های شهر ری پیدا شد. خفاهش کرده بودند یک هفته بعد، پیکر وی در سردخانه پزشکی قانونی از سوی پسرش سیاوش مختاری شناسایی شد.

محمد جعفر پوپنده مترجم و نویسنده از روز ۱۹ آذر ماه ناپدید گردید. چهار روز بعد پیکرش در بیابان های شهریار، در حالی که آثار خفگی با طناب بر گردنش دیده می شد، کشف شد.

قربانیان قتل های زنجیره ای، تنها به فروهرها، مجید شریف، مختاری و پوپنده ختم نمیشود، بلکه اسامی بسیاری بر سر زبان ها است که میبایستی پس از تحقیق و بررسی فهرستی کامل از آنها تهیه شود.

دستگاه قضایی ایران رسماً فقط پرونده قتل چهار نفر، پروانه و داریوش فروهر، محمد مختاری و محمد جعفر پوپنده را به جریان انداخت و کمتر از یک ماه بعد، وزارت اطلاعات طی بیانه ای رسمی اعلام کرد که قتل این چهار نفر کار ماموران "خودسر" این وزارتخانه بوده است. نه روند رسیدگی به این پرونده ها و نه احکام صادر شده در دادگاه غیر علنی ای که برگزار شد، مورد تایید خانواده ها نبود و خانواده های این قربانیان در همان سال ها، طی نامه هایی به قوه قضاییه ایران و کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی، اعتراضات خود را نسبت به روند پیگیری این پرونده اعلام کردند و دادگاهی که به صورت غیر علنی و غیر شفاف در باره ای این پرونده برگزار شده بود را به رسمیت نشناختند، و وکلای خود را عزل کردند. آنان همچنین عنوان کردند که سعی می کنند از طریق مجامع بین المللی به این پرونده ها رسیدگی بشود. بنا به اظهارات پرستو فروهر فرزند پروانه و داریوش فروهر: «پرونده سالهاست در دستگاه قضایی جمهوری اسلامی مختومه اعلام شده است. اما همان طور که ما بارها اعلام کرده ایم، روندی که به کار بردند، روند غیر عادلانه ای بود، پرونده ای مخدوش را به یک دادگاه نمایشی بردند و تعدادی مأمور اجرای حکم را به محاکمه کشیدند، بدون این که دستور دهندگان به پاسخگویی وادار بشوند. به این دلیل، پرونده از نظر ما باز است، ولی دستگاه قضایی با تمام شدت، آن را بسته نگاه داشته است و ما امیدواریم بر بستر اعتراض عمومی بشود دوباره این پرونده را باز کرد».

انجمن دفاع از حقوق بشر در ایران - مونترال در آذر ماه (نوامبر) هر سال از خواست بر حق خانواده های قربانیان قتل های سیاسی زنجیره ای مبنی بر محاکمه علنی امران و عاملان این جنایت حمایت میکند زیرا که این جنایت از مصادیق بارز جنایت علیه بشریت است و برخلاف آنچه مسئولان قضائی جمهوری اسلامی با ترفند های عجیب و غریب سعی میکنند به جامعه القا کنند که پرونده قتل های زنجیره ای بسته شده است. ولی از نظر وجدان آگاه جامعه این پرونده ها همچنان باز هستند. به باور ما تا زمانی که این پرونده ها در یک دادگاه واقعی و عادلانه و منطبق بر موازین شناخته شده بین المللی مورد رسیدگی قرار نگیرند، باز خواهد ماند و امران و عاملان واقعی این جنایات نمی توانند برای همیشه حقیقت را مکتوم و مدفون کنند.

با توجه به تمامی تلاشهای انجام شده ما معتقدیم که هنوز راه طولانی در پیش داریم که این جنایت رسماً توسط ارگان های مختلف حقوق بشری سازمان ملل متحد ثبت و مورد پیگرد قانونی قرار گیرد و راه حل های حقوقی ممکن برای داد خواهی باز ماندگان را فراهم آورد و در نهایت این جنایت بی کیفر نماند و مشمول مرور زمان نگردد. ما معتقدیم که وظیفه نهاد های حقوق بشری است که با استفاده از کلیه امکاناتی که در اختیار دارند و با کارزاری مشترک ابعاد مختلف این جنایت و اثرات اجتماعی آن را بررسی کنند و خواستار انتتشار لیست رسمی قربانیان، معرفی و محاکمه و مجازات دستور دهندگان و اجراء کنندگان شوند. هم زمان با این اقدامات لازم است با کمک کارشناسان بر جسته حقوق بین الملل، دانشگاهیان و محققین به مستند سازی مدارک موجود پرداخته و بر اساس آن از ارگانهای حقوق بشری سازمان ملل متحد بخواهیم که کمیسیون حقیقت یاب تشکیل گردد تا در نهایت شورای امنیت بتواند داد گاه ویژه ای برای این جنایت ضد بشری تشکیل دهد.

لازم به یاد آوری است که در گزارش های آقای احمد شهید گزارشگر ویژه سازمان ملل تا کنون اشاره ای به کشتارهای ده شصت و قتل های زنجیره ای نشده است. باید تلاش کنیم که نهاد های حقوق بشری با اقدامی مشترک از ایشان بخواهند که ایندو پرونده را در دستور کار خود قرار دهند تا با پیگیری و تحقیق این جنایات شامل مرور زمان و مصون از مجازات، چنانکه روند رایج در جمهوری اسلامی

است، نشوند. ما باید نظر آقای احمد شهید را به این مطلب جلب کنیم که یکی از دلایل اصلی نقض فاحش امروز حقوق بشر در ایران عدم پیگیری قضایی پرونده هائی مانند کشتار ده شخصیت و قتل های زنجیره ای از سوی شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد است.

ما در هفدهمین سالگرد از دست رفتن نویسندگان و فعالین سیاسی قتلهای زنجیره ای به آرمان های بلند آنان، آزادی بیان، آزادی مطبوعات، آزادی انجمن ها و تشکل های مستقل و محومه ی اشکال سانسور احترام میگذاریم و خواهان محاکمه ی عادلانه و علنی عاملان و آمران این جنایت ها هستیم.

انجمن دفاع از حقوق بشر در ایران - مونترال

مونترال - نوامبر 2015

آدرس تماس با انجمن:

رونوشت ترجمه شده به: آقای احمد شهید گزارشگر ویژه سازمان ملل